

Magnus Sternudd

046-3594477

magnus.sternudd@lund.se

Utbildningsnämnden

Kommunrevisionen: Granskning av upphandlingsprocessen i fyra nämnder

Sammanfattning

Kommunrevisionen önskar att övriga nämnder genomför en egenkontroll av sina upphandlingar med utgångspunkt från den granskning som tidigare gjorts inom Byggnadsnämnden, Kommunstyrelsen, Miljönämnden och Renhållningsstyrelsen.

Egenkontrollen visar att utbildningsförvaltning gör direktupphandlingar i relativt liten omfattning och när så ändå sker i huvudsak följer LOU/LUF och kommunens upphandlingspolicy. Brister av mindre allvarlig karaktär har dock framkommit.

Beslutsunderlag

Utbildningskansliets tjänsteskrivelse 2018-10-05 (denna skrivelse)
Missivskrivelse från Lunds kommuns revisorer 2018-06-13
EY Revisionsrapport "Granskning av upphandlingsprocessen",
genomförd på uppdrag av revisorerna juni 2018.

Barnets bästa

Enligt artikel 3 i barnkonventionen ska barnets bästa komma i främsta rummet. Kommunens resurser måste användas på sådant sätt att de kommer till bäst nytta för barnen. Utbildningsnämndens yttrande görs för att främja att upphandling sker i enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU) och kommunens policy för upphandling.

Ärendet

Lunds kommuns förtroendevalda revisorer har valt att granska om Byggnadsnämnden, Kommunstyrelsen, Miljönämnden och Renhållningsstyrelsen följer LOU/LUF och kommunens upphandlingspolicy. Granskningen utfördes av Ernst & Young och resultat redovisades i juni 2018. I granskningen har det framkommit otillåtna direktupphandlingar, bristande dokumentation och avsaknad av underlag. Revisorerna kan inte utesluta att förhållandena skulle vara likartade i övriga nämnder.

2018-10-05

Diarienummer

UN 2018/0335

Därför önskar revisorerna att övriga nämnder genomför en egenkontroll av sina upphandlingar med utgångspunkt från den granskning som utförts.

Revisionen emotser resultatet av denna egenkontroll senast 1 november 2018.

Den granskning som utförts vid Byggnadsnämnden, Kommunstyrelsen, Miljönämnden och Renhållningsstyrelsen grundades på intervjuer, dokumentstudier, stickprov och en enkätundersökning. Stickproven har avsett externa köp överstigande 100 000 kr. Gränsen på 100 000 kr beror på att den upphandlande myndigheten enligt LOU måste ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Vidare antog Kommunstyrelsen 2015 riktlinjer för direktupphandling. Enligt detta beslut skall det vid direktupphandling över 100 000 kr, begäras in offert från minst 3 leverantörer, informeras på Lunds kommuns hemsida för upphandlingar och dokumentera hur upphandlingen gått till.

Utbildningsförvaltningens yttrande

Externa köp av varor och tjänster

Utbildningsförvaltningens externa köp av varor och tjänster uppgick 2017 till totalt 618 mnkr enligt nedan:

2018-10-05

Diarienummer

UN 2018/0335

Kostnadsslag	Utfall 2017 mnr
Inköp förbrukningsinventarier	17,2
53-54 Förbrukn.material,-varor	18,9
Kontorsmateriel och trycksaker	2,1
Inköp anläggn-/underh.material	0,0
Köp av huvudverksamhet	531,1
Inhyrd personal	0,3
Övriga tjänster	16,6
Reparationer och underhåll	1,6
Transporter och resor	13,0
Avgifter	8,5
Lämnade bidrag	1,1
Annonser,reklam,info,represent	3,0
Kostnader för transportmedel	0,1
Lokal- o markhyror, arrenden	1,7
Hyra/leasing anl.tillgångar	0,5
Bränsle, energi och vatten	0,0
Fastighetskostnader	1,7
Fastighetsentreprenader	0,0
Tele-& IT-kommunik, porto	0,6
Försäkringspremier, riskkostn.	0,3
	618,4

Av kostnaden på 618 mnr utgörs 531 mnr av köp av huvudverksamhet dvs. köp av utbildningsplatser hos annan huvudman. Av dessa köp avser 500 mnr köp av plats inom förskola, grundskola och gymnasieskola. Inom dessa områden görs inte upphandlingar eller tecknas avtal. Valet av leverantör görs av vårdnadshavare och/eller elev.

Resterande 30 mnr avser köp av utbildningsplats inom vuxenutbildning. All upphandling av vuxenutbildning görs i samverkan med upphandlingsenheten. Process och dokumentation följer lagar och policy.

När köp av utbildningsplatser exkluderats återstår inköp som år 2017 uppgick till 87 mnr.

Den stora massan av inköp rör relativt små belopp < 10 000 kr och görs via beställningsbortalen, vilket innebär att avrop sker på kommunens ramavtal. Att enheter inom utbildningsförvaltningen gör direktupphandling tillhör undantagen.

2018-10-05

Diarienummer

UN 2018/0335

Stickprovsundersökning

Vid den granskning som gjordes av utfördes av Ernst & Young på uppdrag av kommunrevisionen granskades stickprov av fakturor överstigande 100 000 kr under perioden april-juni 2018.

Utbildningsförvaltningen har gjort på motsvarande sätt och under samma period granskat samtliga fakturor överstigande 100 000 kr med undantag för köp av utbildningsplats. Urvalet kom med denna metod att omfatta 23 fakturor från 14 leverantörer till ett sammanlagt värde av 9,5 mnkr (se tabell).

Leverantör	kostnad kr	Antal fakturor >100tkr	Avser	Not
ATEA Sverige AB	186 180	1	Elevdatorer komvux	Avtal finns i avtalskatalogen
AV Syd AB	131 011	1	AV-utrustning	Avtal finns i avtalskatalogen
Inspira AB	680 000	1	IT-system	Avtal finns i avtalskatalogen
Lekolar AB	104 791	1	Inredning labsal	Avtal finns i avtalskatalogen
Rekomo Malmö AB	266 311	2	Beg möbler	Avtal finns i avtalskatalogen
Bonus Copyright Access	1 982 186	3	Skolkopiering	Avrop på avtal tecknat av SKL
Nationalencyklopedin	457 368	1	Uppslagsverk	Utbildningsförv har tecknat avtal
Tieto Sweden AB	127 188	1	Procapita	Utbildningsförv har tecknat avtal
KOLOSSAL AB	200 000	2	Gymnasiekatalogen	Utbildningsförv har tecknat avtal
Peab Byggservice	241 000	1	Välkomsten ljudvägg	Beställt av serviceförvaltningen
Eos, Lund idrot	241 453	1	Hyra EOS hallen	Hysesavtal finns
KOMMUNFÖRBUNDET	460 390	2	Samverkansavtal IKE system	Samverkansavtal IKE system
Skånetrafiken	4 265 492	5	Busskort	
David Lund AB	118 041	1	Bussresa till Polen 33 personer	
Summa	9 461 410	23		

Av granskade fakturor rör det sig 7 fall om inköp från leverantör som finns med i kommunens avtalskatalog. Det rör sig om avrop inom ramen för tecknat avtal.

Ett fall (Bonus Copyright Access) avser avrop på avtal tecknat av SLK (Sveriges Kommuner och Landsting). SKL sluter avtal om kopiering i skolorna med upphovsrättsinnehavarnas gemensamma förvaltningsorganisation Bonus Copyright Access.

När det gäller uppslagsverket Nationalencyklopedin har utbildningsförvaltningen tecknat avtal som gäller för samtliga skolor inom Lunds kommun. Konkurrenter att begära in offert ifrån saknas.

När det gäller driften av Procapita som innehåller elevregister för Lunds förskolor och skolor finns avtal tecknat med Tieto Sweden AB. Systemet är i drift sedan många år tillbaka. Hur upphandlingen gick till när systemet en gång i tiden togs i drift är inte undersökt.

2018-10-05

Diarienummer

UN 2018/0335

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med upphandlingsenheten gjort en direktupphandling som ledde fram till avtal med Kolossal AB för arbetet med att ta fram gymnasiekatalogen.

Hysesavtal med idrottsföreningen EOS finns. Att hyran faktureras utbildningsförvaltningen utgör ett undantag. Normalt görs inhyrning av externa lokaler av serviceförvaltningen, som sedan tecknar internt hyresavtal.

IT-stöd för att hantera "fritt sök Skåne" har upphandlats av Kommunförbundet Skåne (IKE-systemet). Kostnaden för driften av detta system delas av samtliga kommuner inom samverkansområdet.

Utbildningsförvaltningen köper in busskort till elever berättigade till fria skolresor. Busskortet köps från Skånetrafiken utan att någon upphandling gjorts. Taxan sätts av Regionfullmäktige och konkurser saknas inom lokaltrafiken.

Elever och lärare på Katedralskolan gjorde i maj en studieresa till Krakow i Polen. För att arrangera resan anlätades busstransport av David Lund AB. Denna direktupphandling gjordes utan att det tagits in anbud från fler leverantörer. Upphandlingen gjordes således inte i enlighet med kommunens riktlinjer för direktupphandling.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att överlämna utbildningskansliets tjänsteskrivelse till Kommunrevisionen som yttrande över granskning av upphandlingsprocessen.

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Magnus Sternudd
Ekonom

Beslut expedieras till:
Lunds kommuns revisorer
Akten